

Gemeinsam Äntwert vum Minister fir Education, Kanner a Jugend, vum Aussen- an Europaminister, vun der Ministesch fir d'Groussregioun a vun der Kulturministesch op d'parlamentaresch Fro Nr. 3951 vum honorabelen Här Deputéierte Fred Keup

Ad 1)

Et ass net dacks, datt am Ausland *expressis verbis* dovunner rieds geet, datt Lëtzebuergesch geschwat géif ginn. Am Frankräich schwätzt een an deem Kontext ëmmer vu *Platt*, *Lëtzeburger Platt* oder *francique luxembourgeois*, an der Belsch vun *Areler Platt*.

Och am rezente franséische Gesetz iwwert d'*Langues régionales* gëtt d'Bezeechnung *francique mosellan* geholl.

Offiziell Demarchen, fir d'Roll vun der Lëtzeburger Sprooch als minoritär Sprooch unzuerkennen, si mat Ausnam vun der belscher Gemeng Atert keng bekannt. Zu Atert schwätzen eng sëllegen Awunner Lëtzebuergesch; et ass déi éischt Gemeng, déi d'Charte vun den endogene Sproochen an der Fédération Wallonie-Bruxelles ugeholl an domat Lëtzebuergesch offiziell unerkannt huet.

Mat der Gemeng Atert ware Reuniounen vu Servicer vum Kultur- a vum Educationsministère, fir iwwert eng Zesummenaarbecht ze schwätzen. Do ass och den Theema beschwat gi vun der Protectioun vum immaterielle Kulturerwen. Déi *Convention pour la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel* ass en Traité, deem am Kader vun der UNESCO, de 17. Oktober 2003 ugeholl gouf. Lëtzebuerg huet dësen Traité mat der *Loi du 23 décembre 2005 portant approbation de la Convention pour la sauvegarde du patrimoine culturel immatériel* ëmgesat.

D'Gemeng Atert ass staark un enger Ubannung an e regionale Réseau vu Gemengen op lëtzebuergeschem Territoire interesséiert an et besti schonns eng Rei Projeten zesumme mat de Gemengen op der lëtzebuergescher Säit.

Ad 2)

Am Kader vun der grenziwwerschreidender Zesummenaarbecht mat Frankräich gëtt reegelméisseg de Punkt gemaach iwwert d'Offer u Lëtzebuergeschcoursen am franséische Grenzgebitt. Lëtzebuerg huet doriwwer eraus Kontakt mat verschiddenen Instanzen iwwert den Enseignement vum Lëtzebuergesch als Friemsprooch, wéi z. B. de *Ministerien für Bildung und Kultur* am Saarland an a Rheinland-Pfalz, der Académie Nancy-Metz, dem Réseau langues an der Province de Luxembourg.

Ad 3)

Lëtzebuergesch fält net ënnert d'Definitioun vun enger regionaler oder Minoritéitssprooch, sou wéi se am Artikel 1 vun der Europäescher Charta fir Regional- a Minoritéitssproochen zeréckbehal gouf.

Ad 4)

Op verschiddenen Niveauen huet d'Lëtzeburger Regierung Coursen ënnerstëtzt an der Formation des adultes, fir Lëtzebuergesch als Friemsprooch ze léieren. Och ginn op Nofro Lëtzebuergeschcoursen am Ausland mat der Ënnerstëtzung vun eisen Ambassaden ugebueden.

Um kulturellen Niveau kënnen déi reegelméisseg Presenz op de Bicherfoiren ernimmt ginn, d'Bicher, déi auslänneschen Universitëiten an Ambassaden zur Verfügung gestallt ginn, esou wéi de *European Union Prize for Literature*.

Ad 5)

D'Regierung huet keng Kenntnis iwwert Gemeinschaften an anere Länner, wou haut nach déi lëtzebuergesch Sprooch am Alldag gebraucht an un d'Kanner virugi gëtt.

Zanter 2008 hu vill Persounen op der Welt vun enger Bestëmmung Gebrauch gemaach, déi et hinnen erlaabt, déi Lëtzebuerger Nationalitéit ze kréien, wann se kënnen nowisen, datt ee vun hire Virfaren am Joer 1900 Lëtzebuerger war.

Vun deene Lëtzebuerger sinn der eng Partie, notamment a Brasilien, mee och zum Beispill a Frankräich, déi sech wënschen, Lëtzebuergesch ze léieren oder hir Kompetenzen am Lëtzebuergesch opzefrëschen. Den Educationnsministère bitt dofir op Nofro a mat der Ënnerstëtzung vun eisen Ambasadë Lëtzebuergeschcoursen un.

Et ass opgrond vun der grousser Demande no Coursen, och hei zu Lëtzebuerg an an der Groussregioun, fir Lëtzebuergesch als Friemsprooch ze léieren, net méiglech, fir all deenen, déi et froen, Coursen unzebidden. D'Léisung ass e Cours iwwer Internet, un deem am Ablack zesumme mat eise Lëtzebuergeschproffe vum nationale Sproochenzenter (INL – Institut national des langues) geschafft gëtt. Do kann dann och an Zesummenaarbecht mat eise Sproochenzenter an der Formation des adultes e *blended learning* ugebuede ginn.

Och eng Certification à distance gëtt méiglech, ëmmer ënnert der Opsicht vum INL. Fir deenen, déi dat wëllen, et via Computer ze erméiglechen, musse si op der Plaz d'Méiglechkeet hunn, ënner Opsicht déi schrëftlech oder mëndlech Epreuven ze maachen. Opsicht heescht, datt d'Identitéit kontrolléiert gëtt, an datt d'Kandidaten hir Epreuve ouni Hëllef maachen. D'Zertifikatioun vum Lëtzebuergesche geschitt mat den Niveaue vum Gemeinsamen europäesche Referenzkader fir Sproochen.

Verschidden Initiative fir esou en Internetcours gouf et schonns, zum Beispill um Site www.quattropole.org vun de Stied Lëtzebuerg, Metz, Saarbrécken an Tréier.

Ad 6)

Et gëtt op d'Äntwert op de Punkt 3 verwisen.

Ad 7)

Nieft dem uewe genannten Zesummeschaffen um Niveau vun der Formation des adultes gëtt gekuckt, wéi Lëtzebuerg kann an der Formation initiale Initiativen ënnerstëtzen, fir Lëtzebuergesch als Friemsprooch ze enseignéieren.

Ausserdeem bitt Lëtzebuerg den Zertifikat Lëtzebuerger Sprooch a Kultur (ZLSK) am INL an op der Universitëit un, wou och auslännesch Enseignantë sech kënnen aschreiwen. Et gëtt eng Demande vum *Réseau langues* aus der Province de Luxembourg fir esou Formatiounen, déi och vu Lëtzebuerg aus unerkannt sinn.

Den Zenter fir d'Lëtzebuerger Sprooch ass a Kontakt mat Sproochespezialisten aus dem noen Ausland an huet och d'Archive vun der Section linguistique vum Institut grand-ducal iwwerholl, fir déi Forme vum Lëtzebuergesch, dem *francique* oder *platt luxembourgeois* an dem *Areler Platt* ze dokumentéieren.

Onofhängeg vun den eenzelne Punkte vun der Europäescher Charta fir Regional a Minoritéitssproochen, mee am Sënn vun hirer kultureller Zilsetzung beméit sech Lëtzebuerg awer generell fir d'Sprooch vum Land och baussent de Grenzen a grenziwwerschreidend op vill Aart a Weisen ze fërderen.

Ad 8)

Interessenten, déi wëlle Lëtzebuergesch léieren, sollen déi Méiglechkeet kréien iwwert eng informatesch Applicatioun, wou se kënne Lëtzebuergesch selwer an eegener Regie oder am *blended learning* léieren, um Niveau, dee si wëllen, an dat och certifiéiert kënne kréien, wann se dat wëllen.

Ad 9)

Lëtzebuerg huet an de leschte Joer op verschidde Plaze gehollef, Lëtzebuergeschcoursen am noen Ausland ze organiséieren, dat och am Kader vun der Groussregioun a vun europäesche Programmer.

Wéi schonns am Juli 2019 an der Äntwert op d'parlamentaresch Fro Nummer 926 vum Här Deputéierte Mars Di Bartolomeo preziséiert, organiséiert de Service de la formation des adultes Coursen an der Groussregioun, am Saarland, a Rheinland-Pfalz an a Loutrengen (haut Grand-Est)